

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: ESELET OG BONDEN. EN FABEL (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "ESELET OG BONDEN. EN FABEL (DK)", i Ewald, Johannes: *Udvalgte digte*, udg. af Esther Kielberg ; Kim Ravn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 61. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald02dkval-shoot-workid62264/facsimile.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Eselet og Bonden. En Fabel

(1778)

EN Esel vant til Byrder og til Slag,
Bar, i den Troe at det saa skulde være,
Taalmodig, jevnlig, Dag for Dag
Alt, hvad han fik at slæbe paa,
Saa længe han kun ey fik meer at bære,
End det han pleyede at faae –
Men – intet ont er til, som jo kan blive værre
En Esel selv – o ædle Mennesker,
Bemærker nøye, hvad jeg siger her! –
En Esel selv, hvis Kaar i dog forsmaae;
Kan blive verre faren, end han er,
Thi vor Langore gik det saa;
Den gang han skiftede sin Hetre –
En gierrig Bonde, i hvis Lod han faldt –
Tog følesløs, saasomt det var betalt,
Vor Esel – Godheds Værk! kun for sit eget,
Og daarlig, blot fordi det kunde bære meget,
Paastod han, at det skulde bære alt –
Hver Dag beryngedes vor Esel meer; –
Og som det alt for ofte skeer,
Blev med hans Byrder og hans Strimer fleer –
Hvad skulde nu den Arme giøre? –
Han fandt sit verre Kaar – og skreeg saa ynkelig,
At Himlen vist fornåm hans Skriig –
Dog akl os Mennesker kan *Ester* ikke røre –
Hans Herre stolt – thi Bestet var hans eget,
Saae til ham med Foragt, og raabte ubevæget:
»Unyttige Forvovne! skriger du? –
»Da skal du bære meer, og prygles meer endnu –
Han holdt sit Ord – dog med en Rest af Haab,
Som Arme saa ugierne vil forlade,
Blev Eset ved sit jammerlige Raab;
Og da det intet kunde skade

Saa – skjønt det daglig af Erfaring saae
At ingen agtede derpaa,
Skreeg det saa længe som det kunde staae –
Men da dens Knæ nu zittrende og svage
Snart skulde synke – da dens Øye mat
Kun viiste det sin sidste Hvilenat,
Da gik det villig, og holdt op at klage –
»Hal!» raabte Bonden glad – »saa skal man lære
Jer doyne *Ester* til at bære –
Du bærer meer end før – hvi skriger du da ey?»
»Ney!» svarte nu det stolte Esel: »Ney! –
Før stod mit Haab om Lindring kun til dig
Da skreg jeg – skjønt jeg fandt dig ubevæget
Ved al min Nød – ved alle mine Skrig –
Men nu Haardhiertede, men nu
Behøver jeg dig ey – nu hjælper Døden mig –
Og troe, det er mig ligemeget,
Om Døden hjælper eller du.«

* * *

Naar Undertrykte lære
Hvad Eset seent forstod,
Da først: da skal de bære
Der' Kaar med større Mod –
Hvi hyle de, som Daarer,
Til deres Fienders Lyst;
Og spilde Strømme-Taarer,
Paa hvert et Steenhaardt Bryst? –
Tyranner er kun svage,
Og kan, endskjønt de vil,
Ey skabe større Plage,
End vi har Kræfter til –
Hver nye, hver større Kummer,
Gir os langt bedre Haab;
Om Trøst og salig Slummer,
End alle vore Raab –
Thi sank vi under Nøden,

Da smilte *Armes Ven* –
Da gav han kjerlig Døden,
Et Vink at ende den –

Klage-Sang over Skiødehunden: Maske

(1778)

BLAND Muse, bland din Graad med Arabelles Taarer!
For Efterslægten klag den fromme Piges Nød! –
Hyl, at Barbarer selv, og følesløse Daarer
Maae gyse ved din Sang, og hendes Yndlings Død! –
Og skjønt tredobbelt Floor skal døve Harpens Streng;
Og skjønt du ofte bør besvime, mens du slaar;
Skal ved et Underværk, din Klages Gienlyd trænge
Høyt over Muphtis Sang, ved Stoz-Sultanens Baar!
O du hvis Øye stolt ey kiender anden Væde,
End den, som Latter, Søvn og Tunca efterlod! –
Svøm nu, og drukn' i Graad! – men I, som let kan græde –
Hvis hele Siæl er Vand – men I bør græde Blod!
Og du, som lærd og kold, og strax, naar Skiæbnen saarer,
Vil læge med din Trøst, og med et frostigt Raad –
Tie! – dog det kan du ey! – men bland latinske Taarer,
Ved Masques Hvilested, med Arabelles Graad! –

* * *

Nu krøb den skuulende, til sin bekiendte Pude –
Dens Hale, Spaniers og Bolognesers Lyst,
Laae nu vanhelliget ved en forvoven Snude
Og sneg sig til at slaae paa det beklærte Bryst –
Nu – dog hvor vil du hen, forvovne Sangerinde?
Ak! – for en straffer Feyl bør Dekket falde ned! –
Og hvi tilstaaer du sligt? – Sig frit, at din Heltinde,
Tog, som Lucretia, sin Død af Kjerlighed! –
Men laan af Cerberus hans Fraae, for stærkt at male,
Og af hans trende Gab, syng høyt om Morderen,
Som aandede Smiger først til Tippen af den Hale,